

Териториална програма на Европейския съюз

Към по-конкурентоспособна и устойчива Европа с различни региони

Приета по повод на
Неформалната среща на министрите на градоустройственото развитие и
териториалното сближаване
на 24 и 25 май 2007 г. в гр. Лайпциг

I. Бъдеща задача: Укрепване на териториалното сближаване

- (1) ЕС наблюдава с увереност постигнатия напредък в икономическото, социалното и екологичното си обновяване. Държавите-членки, взети заедно, съставляват около една трета от световния вътрешен брутен продукт. Характерното за ЕС е както икономическата му мощ, така и площта на територията му, която обхваща над 4 млн. км², и населението му от 490 млн. жители в огромно многообразие от региони и градове.
- (2) Ние, министрите, отговарящи за устройството на територията и за развитието, представяме Териториалната програма като политическа рамка, насочена към действие като основа на бъдещото ни сътрудничество помежду ни и с Европейската комисия. С Териториалната програма даваме своя принос за устойчивия икономически растеж и за създаването на работни места, както и за социалното и екологично развитие във всички региони на ЕС. В нея ние подкрепяме двете допълващи се стратегии на Европейския съвет от Лисабон и Гьотеборг.
- (3) С Териториалната програма бихме искали да насърчим полицентрично териториално развитие на ЕС с цел по-добро използване на наличните средства в европейските региони. Важен аспект е териториалната интеграция на местата, където живеят гражданите. По такъв начин ще допринесем за Европа на културната, социална, екологична и икономическа стабилност. Особено важно е новите държави-членки да се интегрират по-добре в политиката за развиване на полицентрична структура на населите места. С Териториалната програма ще спомогнем, в областта на териториалната солидарност, за осигуряване на хората на по-добри условия на живот и по-високо качество на живот с равни възможности, съобразени със специфичния регионален и местен потенциал, независимо от това къде живеят те – в центъра на Европа или в периферията □.

- (4) Ние разглеждаме бъдещата задача за насърчаване на „териториалното сближаване“ като непрекъснат процес на политическо сътрудничество на всички участници и на всички заинтересовани страни в териториалното развитие на политическо, административно и техническо ниво за мобилизиране на този потенциал. В това сътрудничество трябва да се има предвид историческият, културен и институционален контекст във всяка държава-членка. Политиката на сближаване на ЕС следва да може да отговори по-ефективно отколкото досега на нуждите и на характеристиките на териториите, на специфичните географски предизвикателства и възможности на регионите и градовете. Именно затова ние призоваваме да се обърне по-голямо внимание на териториалното измерение в бъдещата политика на сближаване с цел да се стимулира икономическият и социален просперитет.
- (5) Териториалното сближаване може да се постигне единствено с интензивен и непрекъснат диалог между всички заинтересованите страни в териториалното развитие. Този процес на сътрудничество ние наричаме „териториално управление“. Частният сектор (и особено предприемачите на местно и регионално ниво), научната общност, публичната администрация (по-специално местните и регионални власти), неправителствените организации и различните секторни политики трябва да действат заедно за по-добро оползотворяване на ключовите инвестиции в европейските региони, както и за намаляване на последствията от изменението в климата.
- (6) Териториалната програма представлява плодът на нашето сътрудничество. На нашата неформална министерска среща, проведена в Ротердам през 2004 г., ние се споразумяхме за провеждане на политика на териториално развитие за по-добра преценка на перспективите на територията на ЕС. А на неформалната министерска среща през 2005 г. в Люксембург ние определихме териториални приоритети като основа за бъдещите ни съвместни дейности и одобрихме изготвянето на експертен доклад относно „Състояние на територията и перспективи за Европейския съюз“ като основа за Териториалната програма. При изготвянето на Териториалната програма ние бяхме подкрепяни от широк диалог, провеждан между заинтересованите страни в цяла Европа от лятото на 2006 г. досега. Териториалното сближаване, основано на членове 2, 6, 16 и 158 от Договора за създаване на ЕО, се смята за третото измерение на политиката на сближаване. Териториалното сближаване бе включено, например, в третия и четвъртия доклад за сближаването, както и в Стратегическите насоки на Общността относно сближаването, приети през 2006 г. Ние потвърждаваме ангажимента си да работим в още по-тясно сътрудничество помежду си и с институциите на ЕС за постигането на тази цел, паралелно с протичащия дебат за процеса на реформа на ЕС (относно Договора за конституция за Европа).

II. Нови предизвикателства: укрепване на регионалната идентичност, по-добро използване на териториалното многообразие

- (7) Днес ние сме изправени пред нови и важни териториални предизвикателства. Сред най-важните от тях са следните:
- различните последици в регионален план от изменението в климата върху територията на ЕС и на съседните страни, по-специално с оглед на устойчивото териториално развитие;
 - покачването на цените на енергията, енергийната неефективност и неравномерното разпределение на възможностите, предоставени от новите форми на производството на енергия;
 - ускорената интеграция на нашите региони, в частност на трансграничните региони, в рамките на глобалната икономическа конкуренция и, едновременно с това, нарастващата взаимозависимост на страните и регионите в света;
 - въздействието на разширяването на ЕС върху икономическото, социално и териториално сближаване, по-специално с оглед на интеграцията на източна Европа и на новите държави-членки и техните региони по отношение на транспортната и енергийна инфраструктура;
 - свръхексплоатацията на екологичните и културни ресурси и намаляването на биологичното разнообразие, най-вече в следствие на все по-неустойчивото развитие, наред с обезлюдяването на отдалечените райони;
 - ефектите върху територията от демографските промени (особено от застаряването на населението), както и от вътрешната и външна миграция върху трудовите пазари, предлагането на услуги от общ интерес, жилищния пазар, развитието на структурата на населените места и върху начина на съжителство на хората в нашите градове и региони.
- (8) Пред тези предизвикателства ние твърдо вярваме, че териториалното сближаване на ЕС е задължително условие за устойчиво икономическо развитие и за прилагането на практика на социалното и икономическо сближаване, в които се изразява европейският социален модел. В този контекст смятаме за основна задача и акт на солидарност създаването на предпоставки във всички региони за предоставяне на равни условия за гражданите и на възможности за развитие на предприемаческата инициатива. Изразяваме съгласието си с идеята, че регионалната идентичност и потенциал, различните нужди и характеристики на регионите, градовете и селата на Европа придобиват по-голямо значение в политиката на териториално сближаване и в другите политики на териториално развитие.

- (9) С Териториалната програма ние допринасяме и за укрепване на конкурентоспособността на световно равнище и устойчивостта на регионите в Европа. Това става в съответствие с обновената Лисабонска стратегия, приета от държавите-членки през 2005 г. Трябва да се определи и мобилизира различният териториален потенциал на регионите за постигане на устойчив икономически растеж и създаване на работни места в ЕС. Всеки регион и град може да поеме ангажимент и да допринесе за спестяването на енергия, за децентрализирано доставяне на енергия и за намаляване на ефекта от изменението на климата, например като подкрепя развитието на населени места с ниски или нулеви емисии на парникови газове, като разработва потенциални нови източници на енергия и като насърчава енергийната ефективност на сградния фонд. Нашите градове и региони трябва да станат по-устойчиви по отношение на изменението на климата. Ето защо сме убедени, че градовете и регионите трябва да са твърдо ангажирани в процеса на управление за осъществяване на Лисабонската стратегия и на националните програми за реформа.
- (10) Бихме желали да подчертаем нарастващото влияние на политиките на Общността в териториален план. Този аспект трябва да се вземе предвид по две причини. От една страна в политическия процес в ЕС трябва да се обръща повече внимание на местния, регионален и национален потенциал и на мотивацията на заинтересованите страни чрез прилагане на стратегически и интегриран подход към териториалното развитие. От друга страна стратегиите за индивидуално развитие на градовете и регионите трябва по-ясно да се впишат в националния и европейски контекст. Важно е регионалните, национални и местни проблеми да са в тясна връзка с политиките на ЕС. Това важи с особена сила за политиката за развитие на селските райони, за политиката за околната среда и транспорта, както и за политиката на сближаване на ЕС.
- (11) Лайпцигската харта за устойчиви европейски градове допълва идеите, изразени в Териториалната програма, тъй като превръща политиката за интегрирано развитие на градовете в задача с европейско измерение. По такъв начин политиката за интегрирано развитие на градовете и политиката на териториално сближаване дават, всяка от своя страна, допълващ се принос за осъществяване на целта за устойчиво развитие.

III. Приоритети за развитие на Европейския съюз в териториален план

(12) Териториалната програма се основава на трите главни цели на Европейския план за развитие на територията (ЕПРТ), които продължават да са в сила, а именно:

- развитие на балансирана и полицентрична градоустройствена система и на ново партньорство между градските и селските райони;
- осигуряване на равен достъп до инфраструктури и знание;
- устойчиво развитие, разумно управление и защита на природата и на културното наследство.

Програмата се основава и на ръководните принципи на СЕМАТ (Европейската конференция на министрите, отговарящи за териториалното устройство на Съвета на Европа) за устойчиво развитие на територията на европейския континент, потвърдени от Комитета на министрите на Съвета на Европа. Въз основа на тези принципи ние също желаем да засилим диалога със съседните на ЕС страни.

(13) В контекста на политиката на териториално сближаване, подкрепяна от всички държави-членки, ние се ангажираме в полза на следните приоритети за териториално развитие на ЕС:

1. Стремим се към засилване на полицентричното развитие и на иновациите посредством изграждане на мрежи за сътрудничество между градове-региони и градовете

(14) Градове-региони и градовете от различен мащаб могат най-добре да обединят усилията си в сътрудничество с предприятията и със социалните и политически участници на европейско ниво. Ако успеят да изградят по новаторски начин мрежи за сътрудничество в полицентрична Европа, те ще създадат условия за използване на световната конкуренция за собственото си развитие.

(15) Градовете, които функционират като регионални центрове, би трябвало да си сътрудничат като части от полицентрична структура с цел да дадат добавена стойност за другите градове, намиращи се в селски или периферни райони, или със специфични затруднение или нужди, дължащи се на географските условия (например структурно слабите части на островните райони, крайбрежните области и планинските райони). С цел да се улесни този процес, инфраструктурната мрежа в и между регионите в Европа трябва непрекъснато да се разширява и модернизира. Затова ние подкрепяме европейското сътрудничество между градове-региони, както и с малките и средни градове по вътрешните граници и отвъд външните граници на ЕС.

2. Нуждаем се от нови форми на партньорство и териториално управление между селските и градските райони

- (16) Конкурентноспособна и устойчива Европа включва многообразни градове-региони от различен мащаб и селски райони, обвързани с различни отношения на взаимозависимост. По такъв начин градовете-региони са заобиколени от други градски центрове и райони от селски тип. Селските райони, които не са в непосредствена близост с градовете-региони, включват малки и средни градове. Властите в тези райони, като взаимозависими партньори, следва да определят общия си потенциал, да изготвят съвместни стратегии за регионално и субрегионално развитие и по такъв начин с общи усилия да положат основите за провеждане на дейности на регионално и субрегионално равнище, които ще направят регионите и субрегионите по-привлекателни и ще позволят вземането на решения в областта на инвестициите, както в частния, така и в публичния сектор. Именно това наричаме партньорство между градските и селските райони.
- (17) Решенията за инвестиране на регионално равнище следва да се вземат по взаимно съгласие между страните от публичния и частния сектор. В този контекст местните власти от различен мащаб могат да образуват доброволни сдружения и да допринесат например за провеждане на съвместни пазарни дейности и за разработване на съвместни стратегии за разрешаване на общи проблеми. На фона на демографската промяна властите, които са изправени пред миграцията на младите хора, трябва да си сътрудничат тясно за поддържане на привлекателни услуги и инфраструктури. Това сътрудничество предполага ново политическо измерение. За неговото укрепване ще са необходими нови форми на териториално управление за европейските региони. В общ план бихме желали да създадем възможности за разгръщане на новаторския потенциал за икономическо развитие въз основа на опита от успешното партньорство и от политическото сътрудничество, придобит в регионите, по-специално в трансграничните региони. В това отношение подкрепяме позитивната конкуренция между градовете и регионите.

3. Искаме да насърчим регионалните „кълъстери“ за конкуренция и иновации в Европа

- (18) Областите на растеж трябва да се разширят отвъд икономическия център на ЕС чрез политика на сътрудничество и на изграждане на мрежи. Един от начините за съчетаване на усилията би могъл да бъде създаването на иновационни и адаптирани „кълъстери“ там, където икономическите среди, научната общност и администрацията работят съвместно. Това включва като сътрудничеството по вътрешните граници, така и през външните граници със съседните държави.

- (19) Призоваваме градовете-региони от различен мащаб, малките и средните градове, както и селските райони да сътрудничат с други териториални общности, включително в други страни, за да укрепят международната си идентичност и специализацията си с цел да привличат повече инвестиции. По същия начин е целесъобразно да се акцентира и на иновационните центрове.

4. Обявяваме се в подкрепа на укрепване и разширяване на трансевропейските мрежи

- (20) Мобилността и достъпността са основни предварителни условия за икономическото развитие във всички региони на ЕС. За да се отговори на нуждите от мобилност в рамките на полицентрична европейска територия, включвайки съседните страни, а също и за подобряване на градската среда, смятаме за необходимо да се гарантира интегрирано и устойчиво развитие на мултимодални транспортни системи за пътници и за товари. Нуждаем се от железопътни, пътни и въздушни мрежи с достатъчен капацитет (включително мрежа от действащи регионални летища), ефективни морски, крайбрежни и вътрешни водни пътища, и мрежа от второстепенни пътища (свързващи градските центрове с техните хинтерланди), както и ефективно управление на трансграничния транспорт. Призоваваме към премахване на съществуващите бариери за трансграничния железопътен и автомобилен транспорт и по-специално подкрепяме използването на телематични способи при опериране на пренатоварените отсечки от пътната мрежа.
- (21) Обявяваме се в подкрепа на свободен и социално справедлив достъп до информационни и комуникационни технологии във всички региони с цел да се премахнат териториалните пречки за достъпа, особено в периферните и селски райони и да се даде възможност за децентрализирана работа и подходящо предоставяне на услуги от общ интерес, включително в областта на здравеопазването и образованието. За да се гарантират необходимите инфраструктури, например пълното изграждане на ширококолентовите мрежи, съобразени с предлагането, препоръчваме съчетаването на новите програми в областта на транспорта с програмите в областта на комуникациите.
- (22) Повишаването на търсенето на енергия пред ограничените ресурси на необновяемите източници на енергия и нарастващата зависимост на ЕС от вноса на енергия, както и предизвикателствата, свързани с изменението на климата, ни налагат необходимостта от проучване и разработване на възможностите за децентрализирано, ефективно, сигурно и екологично производство на енергия от възобновяеми източници, което все още е недостатъчно използвано. С оглед на по-доброто използване на потенциала на регионите в тази област, който може да създаде възможности особено в селските райони, препоръчваме укрепване на мрежите и хармонизиране на условията за енергийния сектор.

5. Насърчаваме управление на риска на трансевропейско ниво, включително по отношение на изменението на климата

(23) Необходимо е да се разработят общи интегрирани подходи и стратегии за регионите, за справяне с природните рискове, предотвратяване или намаляване на емисиите на газове от парниковия ефект и адаптиране към изменението на климата. Трябва да се положат допълнителни усилия за доразвиване и засилване на политиката на териториално сближаване, по-специално по отношение на последствията от териториално диференцираните стратегии за адаптиране.

(24) За подобряване на ефективността на управлението на риска и за даване на подходяща насока на развитието, трябва да се приемат, в сътрудничество със съседните на ЕС държави, интегрирани трансевропейски и трансгранични стратегии (например защитата от наводнения, предотвратяването на сушите и опустиняването, интегрираното управление на крайбрежните и планински райони, управление на технологичните рискове, подобряване на прогнозирането), а също така и да се развият нови форми на организация на управлението на риска, особено в районите с множествени рискове като крайбрежните райони, езерните райони, морските и речни басейни и планинските райони.

6. Призоваваме към укрепване на екологичните структури и на културните ресурси като възможност за развитието

(25) Незаменимата стойност на екологичните структури и на културните и природни ресурси в Европа, особено културният ландшафт и качеството на архитектурния дизайн и процес, както и застроената околна среда, трябва да представлява, на фона на особеностите и различния потенциал на регионите, основата на развитие, съобразено с околната среда и културата, което да дава перспективи за развитие и да съхранява различната културна идентичност, най-вече в регионите с по-слабо развитие или в които се извършват структурни промени. Затова посредством координирани транснационални мерки и подходящо управление трябва да се стимулират „културни пътища и мрежи“, както и всякакви други териториални проекти от значение за природното и културно наследство.

(26) Призоваваме да се доразвият мрежите от ценни природни области и културни ландшафти, за да се създаде интегрирана и устойчива трансевропейска екологична структура с подходящи зелени коридори и райони с културен ландшафт, които да свързват защитените местности с европейско и национално значение.

- (27) Интегрираните политики на териториално развитие трябва също да се засилят в по-слабите от екологична или културна гледна точка райони на ЕС с цел да се посрещне важното предизвикателство за съчетаване на икономическото развитие и екологичната, социална и културна устойчивост на тези райони.

IV. Прилагане на Териториалната програма

- (28) С цел да се включат по по-подходящ начин шестте териториални приоритета в политическия дебат и в процеса на вземане на решения, смятаме за важни следните действия и препоръчваме те да се приложат в периода от 2007 до 2011 г. Поемаме ангажимент да приложим тези действия:

1. Действия на европейските институции

- (29) Приветстваме съобщението на Европейската комисия относно „Политиката на сближаване и градовете: приносът на градовете и агломерациите към растежа и заетостта в регионите“ и приканваме Европейската комисия да проследи развитието на този въпрос във връзка с Териториалната програма.
- (30) Призоваваме Европейската комисия да продължи да включва териториалното измерение на ЕС по ясно изразен начин в бъдещите доклади за икономическото и социално сближаване с цел насърчаване на градовете и регионите да впишат стратегиите си за развитие в европейския контекст. Това ще допринесе за прилагане на практика на принципа на субсидиарност.
- (31) Приканваме комисията по регионално развитие на Европейския парламент, комисията по политика на териториално сближаване на Комитета на регионите, както и Европейския икономически и социален комитет да подкрепят и да приложат на практика приоритетите на Териториалната програма в дейността си, за да могат градовете и регионите да вземат активно участие в осъществяването на политиките на Общността.

2. Действия за тясно сътрудничество между Европейската комисия и държавите-членки

- (32) Призоваваме към непрекъснат и задълбочен диалог между държавите-членки на ЕС (заедно с регионалните и местни власти) и Европейската комисия по стратегическите въпроси на териториалното развитие. За тази цел трябва ефективно да се използват възможностите, които дават съществуващите комитети (най-вече Експертният комитет по териториално сближаване и градоустройствени въпроси, създаден от Комитета за координация на фондовете[COCOF]).

- (33) Препоръчваме при изготвяне на общностните и национални политики да се вземе в по-голяма степен предвид въздействието върху територията, като се използват съществуващите процедури за оценка и планиране. Призоваваме Европейската комисия и другите европейски институции да започнат с държавите-членки диалог, основан на принципа на субсидиарност, да обсъдят начина, по който може да се направи оценка на въздействието на законодателството на Общността върху устойчивото развитие и устройство на градските райони и на територията и да се подобри координирането на политиките и инициативите на Общността, свързани с териториалните политики.
- (34) Препоръчваме програмата на Европейската мрежа за наблюдение на устройството на територията (ESPON) за 2013 г., в тясно сътрудничество с Европейската комисия, да направи по-задълбочен анализ на въздействието на политиките на Общността върху териториалното сближаване и на причинно-следствените връзки, и да разработи оперативни показатели за редовно проследяване на териториалното измерение. В този контекст е важно по-тясно сътрудничество между програмите ESPON и URBACT и проекта „Статистика на европейските градове“ (Urban Audit).
- (35) Смятаме, че сътрудничеството, включващо съседните на ЕС страни, в рамките на цел 3 на Европейския фонд за регионално развитие е нов финансов инструмент, ориентиран към бъдещето, даващ възможност за укрепване на мрежите от градове и региони, както и на новаторски коридори за развитие в Европа. Приканваме Европейската комисия да ни подкрепи в развиването на междурегионално, трансгранично и транснационално сътрудничество като ефективен механизъм за насърчаване на териториалното сближаване.

3. Действия за засилване на териториалното сближаване в държавите-членки

- (36) Ние се ангажираме в рамките на нашите правомощия да интегрираме политическите приоритети на Териториалната програма, както и териториалните аспекти на стратегическите насоки на Общността за 2007-2013 г. в националните, регионални и местни политики. Като имаме предвид заключенията на семинара „Управление на териториалните стратегии“, проведен в гр. Баден през м. юли в рамките на австрийското председателство на ЕС, препоръчваме да се включи териториалното сближаване в стратегическите процеси, които са в основата на политиката на сближаване на общностно и национално равнище.

- (37) В контекста на институционалната уредба на нашите държави ние се ангажираме да вземаме решения по прозрачен начин съвместно с публичния и частния сектор и с неправителствените организации при разработването на териториално значими политики, при определянето на териториалните приоритети и на действията за прилагането им.

4. Съвместни дейности на министрите.

- (38) За прилагането на Териториалната програма ние приемаме да поддържаме неформални структури между нашите министерства, председателствата на ЕС, Европейския парламент, Европейската комисия, Комитета на регионите, Европейския икономически и социален комитет и Европейската инвестиционна банка. За това се изисква ефективно функциониране на групата на председателствата, разполагаща с подходящ секретариат и с подкрепата на допълнителни експерти от останалите страни-членки.

- (39) Договаряме са да действваме съвместно, за да продължим и да укрепим сътрудничеството помежду си и с Европейската комисия посредством мрежа от контактни точки, свързани с териториалното сближаване. Бихме желали работната група по Териториалната програма, съставена от държавите-членки на ЕС и Европейската комисия, да продължи работата си по прилагане на програмата.

- (40) Като първа стъпка в съвместните ни дейности и в продължение на пролетния Европейски съвет през 2007 г. се ангажираме в рамките на правомощията си да допринесем за устойчива и интегрирана политика в областта на климата и енергетиката в ЕС.

- (41) По-нататъшните ни съвместни действия ще бъдат съсредоточени към насърчаване на дебата по ключовите за ЕС въпроси от териториална гледна точка. Най-важните от тях включват:

- дебата за Лисабонския процес след 2010 г.;
- средносрочния преглед на политиката на сближаване през 2010 г.;
- средносрочния преглед на политиката за развитие на селските райони през 2010 г.;
- обновената стратегия за устойчиво развитие на ЕС (СУР);
- протичащия дебат за прилагането на препоръките на Зелената книга за морската политика;
- протичащия дебат за седмата програма за действие в областта на околната среда;
- дебата за транспортната политика след 2010 г.;

- протичащия дебат за политиката за научни изследвания и иновации;
 - протичащия дебат за политиката на добросъседство.
- (42) Призоваваме бъдещите председателства на ЕС заедно с държавите-членки на ЕС, европейските институции, между които Европейската комисия и Европейската инвестиционна банка, както и други заинтересовани страни, да прилагат действията, определени в настоящата Териториална програма. Приветстваме инициативата на португалското председателство на ЕС за създаване на условия за прилагането на Териториалната програма посредством изготвянето на първата програма за действие, както и волята на бъдещото словенско председателство на ЕС за започване на прилагането на програмата със своите дейности.
- (43) Приканваме словенското председателство на ЕС да вземе под внимание Териториалната програма при подготовката на пролетния Европейски съвет през 2008 г. с цел постигане на по-категорично и решително политическо признаване на териториалните условия за развитието на регионите и градовете и на нови форми за участие във вземането на решения в ЕС.
- (44) Приемаме необходимостта да се насърчат заинтересованите участници от публичния и частния сектор в териториалното развитие да се ангажират в полза на териториалното сближаване в ЕС. Трябва да бъдат признати специфичните им интереси. Провеждането на съвместна дискусия за сценариите за териториалното развитие на Европа може да улесни процеса на сближаване на различните интереси. Призоваваме бъдещите председателства на ЕС да осъществят тази амбиция чрез специфичните си дейности в съответствие с днешните нужди при изготвянето на политиките. Приветстваме инициативата на португалското председателство за организиране на неформална министерска среща през м. ноември 2007 г., както и инициативата на Германия за провеждане на конференция на тема „Територия и икономика“ през пролетта на 2008 г.
- (45) Приканваме бъдещото унгарско председателство на ЕС да направи оценка и да преглед на Териториалната програма през първата половина на 2011 г.
- (46) Смятаме за наш политически дълг да допринесем за осъзнаването на териториалните предизвикателства на ЕС и затова се ангажираме активно в прилагането на Териториалната програма на европейско ниво и в нашите държави. Убедени сме, че с Териториалната програма правим голяма стъпка напред към постигането на конкурентноспособна и устойчива Европа с разнообразието □ от региони и с активни граждани.
-